

(/)

[🏠 \(/ \)](#) > Musik, teater, film (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater>)> [Bøger](https://www.historie-online.dk/boger) (<https://www.historie-online.dk/boger>) > [Anmeldelser](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5) (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>)> [Huset på Christianshavn](#)[← Forrige artikel](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/musik-i-danmark) (<https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/musik-i-danmark>)

Huset på Christianshavn

*Kategori: Anmeldelser**Visninger: 1956*Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/huset-paa-christianshavn)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/huset-paa-christianshavn](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/huset-paa-christianshavn)) **t**<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [https://www.historie-](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/huset-paa-christianshavn)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/huset-paa-christianshavn](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/huset-paa-christianshavn)) **in**[http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/huset-paa-christianshavn&title=)[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/huset-paa-christianshavn](https://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/musik-teater/huset-paa-christianshavn)&title=)**Christian Monggaard og Jacob Wendt Jensen****Huset på Christianshavn****Book Lab / DR. 424 sider. Illustreret. 445 kr.***Af Kresten Søe***Et samarbejde mellem DR og Nordisk film blev startskud**

Huset på Christianshavn var et barn af et samarbejde mellem DRs datidige chef Niels-Jørgen Kaiser, som var

programchef for Danmarks Radios tv-underholdningsafdeling og Erik Balling fra Nordisk film. DR havde en sum penge til overs, som Kaiser havde fået den ide skulle anvendes til en TV serie i stil med den engelske Coronation Street. Men da pengene ikke slog til skildring af en hel gade, valgte man i stedet et hus og dets faste beboerklintel.

Miljøet blev det arkekøbenhavnske Christianshavn - nærmere betegnet Amagergade 7-9. En location turister stadig opsøger, selv om bygningen i eftertiden har gennemgået en del forandringer.

I starten blev der indgået forhandlinger med Ove Sevel fra Nordisk film, der i disse år var i krise. DRs penge rakte til seks afsnit i farve, og Kaiser valgte et kollektiv af datidens kendte forfattere til at stå for manuskripterne. Bag de første afsnit stod således Leif Panduro, Benny Andersen og Knud Poulsen, mens Ebbe Langberg var instruktør. Fra Nordisk film satte Erik Balling og Henning Bah deres aftryk på optagelserne. Serien blev hurtigt et hjertebarn fra DR, og manuskripterne blev ivrigt drøftet og pudset af på redaktionsmøder, hvor Kaiser også var en dybt engageret deltager.

Tiden var i 1970erne en ganske anden end i dag. DR havde fjernsynsmonopol, og der var således for seerne kun den ene kanal og biograferne at vælge imellem som forum for levende billeder og film.

Tv-serier havde som koncept dog på daværende tidspunkt for længst fastslået deres popularitet, idet fx den engelske Forsythe-sagaen og Familien Ashton allerede gik sejrsgang på de danske Tv-skærme.

Alligevel synes Kaisers projekt at være et vovestykke, men Huset på Christianshavn blev en succes, der ikke bare var øjeblikkelig men også affødte andre og nye DR-serie succeser som Matador og En by i provinsen.

I det hele taget lagde DR med Huset på Christianshavn grunden til hele den efterfølgende danske Tv-serie kultur, og beboerne i Amagergade blev fra starten noget, som de allerfleste danskere havde et forhold til.

De seks første afsnit blev til 84

Huset på Christianshavn blev valgt som projekttitel fra starten, og titlen hang fast, ligesom det faste koncept med sitcom humor og persongalleriet bestående af flyttemand Olsen og frue, Egon og Carla, Tue og Rikke på kvisten, dyrehandler Clausen og Lillemor, viceværten Meyer og senere Emma i værtshuset Rottehullet overfor.

Konceptet indebar, at hver episode var afsluttet og alt blev spolet tilbage med alle karaktererne genindsat i deres vanlige roller som fra starten, når næste afsnit gik over skærmen.

Alle roller var fortrinsvis besat af kendte skuespillere fra de danske folkekomedier fra Nordisk film. Et valg der også var medvirkende til, at op til tre millioner seere sad klar ved skærmen hver lørdag, hvor gaderne lå øde, og biograferne stod næsten tomme. Udover at være en DR succes reddede projektet også økonomien for lang tid fremover i Nordisk film.

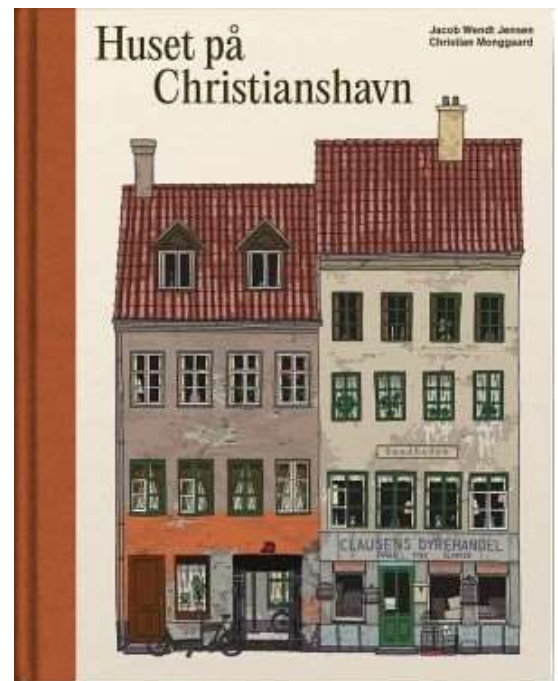
Jo, Danmark havde endelig fået en Tv-serie som kunne konkurrere med udlandets og som oven i købet senere viste sig at kunne gøres til genstand for eksport.

De første seks afsnit blev i årene 1970-77 til i alt 14 sæsoner med hele 84 episoder, ligesom figurerne i det gamle hus i Amagergade blev folkeeje i en sådan grad, at fiktionen af mange blev opfattet som virkelighed.

Gennem årene blev også forfatter-kollektivet udvidet, og serien fik yderligere liv, ved at den enkelte forfatter ofte udvalgte sin yndling i persongalleriet og gav vedkommende hovedrollen i de enkelte afsnit.

Et tidsbillede af Tv-monopolet og dansk populærkultur med dens skuespillere

Bogen om Huset på Christianshavn fremstår som et tidsbillede på periodens danske populærkultur under DRs Tv-monopol. Men fremstillingen kommer også i høj grad hele skiven rundt med fine biografier af seriens skuespillere, manuskriptforfattere, instruktører, musikken, historien om Nordisk films deltagelse, hovedpersonerne her og deres roller, betydning og præg på serien.

Herudover er der - you name it - alt omkring huset og optagelserne, manuskriptforsider og synops for alle afsnit. Forfatterparret synes at have endevendt arkiverne og har derudover interviewet mere end 40 mennesker, der har været involveret i arbejdet omkring Huset på Christianshavn.

Bogen går på den måde i dybden med både serien som sådan og er samtidigt også sideløbende en fortælling om det første store samarbejde mellem Tv- og filmbranchen. Hertil kommer foruden de mange nuancerede portrætter af skuespillere, instruktører og forfattere også backstageepisoder og -beskrivelser.

Bogens righoldige udstyr består af et væld af smukke farvefotos - herunder også sjældne fra selve tilblivelsen af serien og fx fotogengivelse af avisartikler og aldrig tidligere offentliggjorte breve og kontrakter samt skitser af fx kulisser og husets rumindretning.

Yderligere tilkommer opslag og kuriositeter om fx spekulationer om, hvem der var Meyers mor, historien om kosten og den berømte kugle, Dyrehandler Clausens dyr plus bevarede rekvisitter som lampeskærme, kuglen (igen!), husets trappeopgang og fx ølreklameskilte fra Rottehullets interiører.

Socialrealisme kontra slumromantik og flyttemandsbajere kontra anmelderkritik

Huset på Christianshavn nåede trods sin publikumssucces ikke samme kunstneriske niveau eller historiske bredde i sin fortælling som i efterfølgeren Matador.

Anmelderne var som oftest kritiske og angreb flittigt fx seriens kønsrollemønster, kvindesyn og manglende personudvikling.

Der råbtes ofte også på socialrealisme frem for seriens skildring af en verden og en interaktion, som vel retfærdigvis også snarere tilhørte tresserne og halvtresserne frem for 1970'erne.

Jo, Huset på Christianshavn, som for den brede befolkning stod som harmløs lørdagsunderholdning, blev også en kampplads, der gav tidens toneangivende anmeldere og kulturpersonligheder rig lejlighed til at manifestere sig selv og deres synspunkter i medierne.

Venstrefløjen angreb serien for manglende socialrealisme, fordummelse, et reaktionærbillede af arbejderklassen og et romantisierende syn på tidens slumboliger.

Kvindesagsforkæmperne angreb kønsrollemønsteret, og afholdsbevægelsen råbte vagt i gevær med hensyn til flyttemand Olsens og de andre agerendes alkoholforbrug.

Sandt at sige var der nok også noget at komme efter, men det berørte på ingen måde publikum, ligesom aviserne i reglen også tog parti for serien i og med dens underholdningsværdi.

Debatten fylder flere velskrevne kapitler og er for undertegnede blandt bogens mest interessante med hensyn til udbygning af seriens historiske samtidsramme.

Et helstøbt værk både som coffee table book og mediehistorie

For to år siden udgav Christian Monggaard og Jacob Wendt Jensen et tilsvarende storværk i murstensformat om Tv-serien Matador.

Huset på Christianshavn kan med sit tilsvarende koncept pluklæses eller billedlæses fra sofabordet eller læses fra ende til anden som det spændende stykke dansk mediehistoriske og samtidshistoriske værk, det udgør.

På sammen måde som i Matador har forfatterparret her igen præsteret en bog, som jeg ikke vil tøve med at betegne som det definitive værk omkring DRs første Tv-serie, dens folkelige succes og historiske ramme.

Bogens udstyr er unikt med dens velredigerede billedside af fotos, skitser, tegninger, samtidsdokumenter og fx smukke folde-ud opslag med bl.a. kort over københavnske optagelokationer.

Hertil kommer skemaer over de 84 afsnit og fine skuespillerportrætter. Trods det til dels coffee table lignende udstyr er bogen langt fra et glansbillede af Tv-serien. Forfatterparret kommer langt ned under overfladen blandt de mange agerende og formår dertil både at give et fint samtidsbillede sideløbende med formidlingen af de mange interviews og den dybtgående research i arkiverne.

Huset på Christianshavn vil som bog både have bud til seriens mange seniorfans og mediehistorisk interesserede.

For begge grupper vil den byde på både underholdning, fine personportrætter og er dertil i kraft af forfatterparrets imponerende baggrundsresearch også et stykke helstøbt formidlet samtidshistorie af både substans og tyngde.

[Historie-online.dk, den 10. januar 2023]